

Koulutusta ja digitalisaatiota koskeva julkilausuma

Digitalisaatio etenee kiihtyvällä vauhdilla. Digitalisaatio vaikuttaa elämäämme monilla tasoilla, niin yksityis- kuin työelämässä. Digitalisaatiosta voi olla monenlaista hyötyä yksittäiselle ihmiselle, yrityksille, julkiselle sektorille ja koko yhteiskunnalle. Voidaan sanoa, että digitalisaatio vaikuttaa tai tulee vaikuttamaan kaikenlaisiin työtehtäviin, ja osa työstä edellyttää digitaalista osaamista.

Tässä kehityksessä on erittäin tärkeää ymmärtää ja muistaa, että viime kädessä tämän mahdollistaa ammattitaitoinen työvoima. Siksi koulutus on edellytys sille, että yksittäiset ihmiset, yritykset ja yhteiskunta hyötyvät digitalisaatiosta mahdollisimman paljon. Tästä ovat vastuussa sekä yksittäiset ihmiset, yritykset että koko yhteiskunta: työntekijöiden pitää olla halukkaita oppimaan ja hankkimaan uusia taitoja, yritysten pitää tukea heitä – antamalla heille aikaa ja mieluummin myös tarjoamalla heille konkreettisia koulutusmahdollisuuksia – ja poliitikkojen ja viranomaisten tulee tarjota taloudellisia resursseja, joustavia uudelleen- ja täydennyskoulutusmalleja sekä mahdollisesti verohelpotusjärjestelmiä.

Euroopan komissio toteaa tiedonannossaan “EU:n uudistettu teollisuuspoliittinen strategia” seuraavaa: ”Koulutusjärjestelmiä on uudistettava sen varmistamiseksi, että kansalaisten osaaminen on oikeanlaista tällaisten muutosten läpiviemiseksi ja että sosiaaliset erot eivät kasva. Kansalaisten on saatava tällaista osaamista jo kauan ennen työmarkkinoille siirtymistä ja sitä on päivitettävä koko työelämän ajan. Keskeisten sidosryhmien, kuten työmarkkinaosapuolten, osallistuminen on olennaisen tärkeää tältä osin.” Tämän sitoumuksen toteuttamiseksi ei kuitenkaan ole riittävästi resursseja, ja komission tulisi varmistaa, että yhteistyö sidosryhmien kanssa ja työmarkkinaosapuolten osallistuminen elinikäiseen oppimiseen toteutuu.

Teollisuuden lisääntyvä digitalisoituminen lisää sellaisten töiden määrää, joissa ei vaadita ammattitaitoa, ja siten myös ammattitaidottoman työvoiman kysyntää. Samaan aikaan ammattitaitoisten – oikeat taidot hallitsevien – työntekijöiden tarve kasvaa tilanteessa, jossa jo nyt useimmissa Pohjoismaissa on suuri pula ammattitaitoisista työntekijöistä.

Vastaus tähän ei ole digitalisaation vastustaminen, sillä se on välttämätöntä, jotta Pohjoismaiden teollisuus pysyy kilpailukykyisenä.

Sen sijaan tulee keskittyä enemmän koulutukseen ja koulutuksen saatavuuteen uudelleen- ja täydennyskoulutuksen mahdollistamiseksi, jotta ammattitaidottomat henkilöt saavat osaamisensa ammattitaitoisten tasolle, ja useimmat ammattitaitoiset nuoret saavat mahdollisuuden suorittaa ylemmän koulutustason kursseja työuransa edistämiseksi. Elinikäisen oppimisen pitää olla mahdollista jokaiselle työmarkkinoilla olevalle. Koulutuksen rahoituksesta leikkaaminen, jota on viime aikoina tapahtunut jopa joissakin Pohjoismaissa, on aivan väärä viesti ja vakava este muun muassa sille, että teollisuuden työvoimatarve saadaan tyydytetyksi.

Vain priorisoimalla koulutusta voimme varmistaa teollisuudessa ja muilla sektoreilla tarvittavien ammattitaitoisten työntekijöiden, insinöörien jne. saannin.

Yhteiskuntiemme kasvu ja talous ovat riippuvaisia uusista sukupolvista, joilla on pääsy työmarkkinoille, ja jotka pysyvät siellä. Eri aloilla tarvitaan kipeästi uusia ammattiosaajia tehtäviin, jotka ovat syntyneet digitalisaation ja väestön ikääntymisen seurauksena.

Nykyään suuri osa muun muassa kansalaisen ja julkisen sektorin välisestä viestinnästä tapahtuu elektronisesti (digitaalisesti). Tämä tekee viestinnästä nopeaa, halpaa ja tehokasta. Järjestelmät yhdistyvät ja tästä on sekä aikaan että talouteen liittyvää hyötyä.

Pelkästään näistä syistä digitalisaatio on houkuttelevaa julkiselle sektorille ja liikemaailmalle silloin kun se on mahdollista ja siihen on varaa. Säästyy sekä aikaa että rahaa.

Ihmisten suhtautuminen digitaalisiin mahdollisuuksiin vaihtelee. Pieniä lapsia kiehtovat iPadin mahdollisuudet sen intuitiivisen käytön kautta, kun taas ikääntyneiden mielestä teknologiat ovat vieraita ja saavuttamattomia.

Jotta voitaisiin varmistaa, että Pohjoismaat edelleen menestyvät globaalissa kilpailussa, on tärkeää hyödyntää tarjolla olevia mahdollisuuksia. Tämä voi tapahtua monin tavoin, ja koulutusjärjestelmämme ovat keskeinen osa tätä.

Koulutusjärjestelmien pitää luoda digitalisaatiota ja kouluttaa siihen. Jo ennen ala-asteen koulutusta pikkulapsia voidaan aktivoida digitaalisesti, joten ”yltäkylläisyysperheiden” lapset eivät ole ainoita, joilla on kokemusta digitalisaatiosta heidän aloittaessaan koulunkäynnin. Monet opetusmateriaalit ovat nykyään digitaalisesti tuettuja, ja tämä kehitys vain jatkuu. Digitaalisen koulutuksen ja opetuksen tulee jatkua perusasteella ja toisen asteen koulutuksessa, jotta jokaisella on tämän alueen perusosaaminen siirtyessään työelämään tai jatko-opintoihin.

Jo työmarkkinoilla oleville aikuisille, joilla ei ole digikokemusta, pitäisi tarjota koulutus-mahdollisuuksia uusien taitojen hankkimiseksi. Tämä edellyttää mahdollisuutta jatkokoulutukseen ja elinikäiseen oppimiseen. Jokaisella tulisi olla mahdollisuus saavuttaa digitaalinen lukutaito.